

ZPRAVODAJ

ekologických nevládních
organizací

POTŘEBUJETE SE NADECHNOUT?

Loňského roku se členské organizace Zeleného kruhu shodly na nápadu uspořádat konferenci zeleného hnutí. A tak začalo vznikat [Nadechnutí](#) – otevřená programová konference zeleného hnutí, na kterou se můžete těšit už za dva týdny.

Nadechnutí se koná 25 let po založení Zeleného kruhu a 25 let poté, co se u nás začalo formovat zelené hnutí a je tak vhodnou příležitostí k zamyšlení se nad proměnou, která se udála nejen v nás, ale i v těch kteří nám naslouchají. Proměna zeleného hnutí, reflexe jeho historie a především proměna našich posluchačů a vzájemná inspirace jak bořit zdánlivé hranice mezi „námi“ a „jimi“ jsou také hlavním tématem Nadechnutí. Po několika měsících příprav a diskuzí jsme pro vás připravili konferenci, která nejen naplňuje tyto cíle, ale je i příležitostí pro setkání a připomenutí si toho jak pestří vlastně zelení jsou. Na Nadechnutí budete mít možnost potkat všechny generace eko-aktivistek, lektorů, ekoporadců, politiků a političek, umělců, studentek, PR specialistů a všech dalších, kteří či které se považují za součást zeleného hnutí. Budete mít možnost diskutovat o zelených vítězstvích a prohrách i se naučit praktickým dovednostem komunikace, advokacie a improvizace. Program se bude odehrávat v přednáškových místnostech i v lese, praktické dílny povedou jak umělci, tak právníci, přiblížíme vám nejen ekologické hnutí v České Republice, ale i na Slovensku a v USA, dozvíte se jak vést dobrou a úspěšnou kampaň i to, které rostliny můžete bez obav sníst.

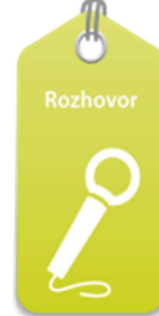
Přijďte se i Vy nadechnout nejen čerstvé vůně lesů okolo Brna, ale, jak doufáme, především atmosféry inspirace a pospolitosti. Těšíme se na viděnou.

Zuzana Vachůnová, Komunikace se členy a oborovou platformou.

RNDr. Miroslav Kundra

RNDr. Miroslav Kundra (1956) vystudoval v letech 1975-1980 na Přírodovědecké fakultě MU (tehdy UJEP) obor fyzická geografie. Svoji profesní kariéru zahájil v územně plánovacím týmu na tehdejší Brnoprojekt, poté pracoval v Geografickém ústavu ČSAV v Brně, kde se zabýval především environmentální geografii, krajinnou ekologií, zemědělstvím a životním prostředím. V roce 1986 spoluzakládal a poté osm let redigoval ekologický časopis Veronica. V roce 1992 se stal ředitelem Ekologického centra Veronica, od roku 1994 je ředitelem Nadace Partnerství, nejvýznamnější české nadace podporující ekologické projekty. Předsedá výboru EU Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Ředitelem Nadace Partnerství jste už od roku 1994 – tedy téměř od jejího vzniku (1991). Jak jste v Partnerství začínali?

Na úplném začátku byl grantový program amerických nadací ve střední Evropě s názvem Environmental Partnership, který administrovala smíšená česko-americká kancelář. Pomáhal při tom poradní sbor, ze kterého se poté vyklubal základ naší správní rady. Postupně jsme s dalšími kolegy tento americký program proměnili v dnešní Nadaci Partnerství. Na amerických zakladatelích jsme se postupně stávali nezávislymi, pokračovali jsme v grantové podpoře ekologických projektů a zároveň jsme přinášeli do ČR inspiraci z nejlepší zahraniční praxe. Díky tomu jsme v nadaci získávali znalosti a kompetence v řadě oblastí, jako jsou veřejná prostranství, téma zelených stezek Greenways nebo zapojování veřejnosti.

Kam jste se od doby vzniku Partnerství posunuli? Co byste se za tu dobu označil jako váš největší úspěch?

Důležitým milníkem pro nás byl rok 1998, kdy jsme získali prostředky z nadačního investičního fondu. Pro nás to byl tehdy úžasný úspěch a ocenění poctivé práce; v tendru jsme totiž získali společně s Open Society Fund nejvyšší počet bodů. V dalších letech jsme pak navázali výbornou spolupráci s celou řadou firem. I díky tomu jsme dokázali nahradit původní finanční zdroje z USA.

Za těch 23 let máme za sebou celou řadu úspěšných projektů celostátního, ale i evropského významu. Jenom namátkou zmíním certifikaci Cyklisté vítáni, populární Moravské vinařské stezky, anketa Strom roku ČR i Evropský strom roku, soutěže Cesty městy, Na zelenou nebo prestižní cenu Josefa Vavrouška. Loňský rok jsme také v Brně otevřeli vzdělávací a poradenské centrum Otevřená zahrada.

Z poslední doby byl pro naši grantovou činnost klíčový úspěch v tendru na administraci tzv. švýcarských a norských fondů. Jen prostřednictvím Blokového grantu z Programu švýcarsko-české spolupráce jsme mohli od roku 2010 podpořit projekty na střední a severní Moravě v celkové hodnotě 114 milionů korun. Tato podpora pomohla některé neziskovky doslova znovu postavit na nohy. Z Norských fondů budeme moci přispět projektům na ochranu biodiverzity a klimatu dalšími více jak 41 miliony korun. Vzhledem k tvrdému dopadu finanční krize na neziskový sektor po roce 2009 jsou právě tyto finance velmi významným zdrojem podpory.

Jak vnímáte za dobu svého působení na pozici ředitele proměnu ekologického nevládního sektoru?

To je otázka na esej. Stručně – proměna od začátku devadesátých let je samozřejmě obrovská, a to i pro mě, který nemám od sektoru dostatečný odstup, abych to mohl objektivně hodnotit. Hlavní posun vidím v profesionalizaci, v lepší odbornosti, přístupu do médií, lepší komunikaci a spolupráci s ostatními sektory – veřejnou správou, akademickou sférou, byznysem, v odideologizování postojů. Vznikla řada nových organizací s přesahem od životního prostředí do jiných oblastí – lidských práv, globální politiky, kultury, apod.

Slabinou je stále velká finanční nestabilita organizací, nedostatečná obměna lídrů, malá kapacita sektoru věnovat se systémovým věcem společného zájmu (legislativa, Evropské fondy, apod.), kultivaci dárců a vlastnímu institucionálnímu rozvoji.

Kolik projektů jste za dobu vaší existence podpořili. Existuje nějaký „nezapomenutelný“ projekt, který Vám zůstal v paměti? S jakými nejzajímavějšími projekty v oblasti ochrany životního prostředí jste se v posledních letech setkal?

Za 23 let naší existence jsme mezi 3190 projektů rozdělili celkem 397,5 mil. Kč. Z těch tří tisícovek podpořených projektů je opravdu těžké vybírat jen některé. Pro mě je důležité, aby podpora měla smysl a aby podpořené projekty splnily svůj cíl. Ať už je to sázení stromu, vybudování odpočívky pro cyklisty, projekt podporující šetrné zacházení s vodou nebo bezpečnější cesta do školy – všechny projekty zapojují veřejnost, pomáhají jejímu rozvoji, pomáhají zlepšovat místo, ve kterém žijeme, a zároveň pomáhají chránit životní prostředí.

Z těch větších podpořených projektů z poslední doby bych zmínil asi mediálně nejznámější projekt na monitorování a ochranu velkých šelem v Beskydech Hnutí Duha, které na něj získalo podporu právě z Blokového grantu. Neúnosné přemnožení spárkaté zvěře a divokých prasat, které působí obrovské škody na lesích i na zemědělských kulturách, je už dlouho důkazem, že funkce predátorů je nenahraditelná. Přesto je ve společnosti k navracení rysů, vlků či medvěda velký odpor. Cílem některých projektů je tedy také mediace napjatých vztahů s chovateli ovcí nebo s myslivci, například v Beskydech. Vidíme, že problém je velmi často ve vztazích mezi lidmi, ve skrytých agendách, v neporozumění základním zákonitostem. Snažíme se omezenými prostředky podpořit odstranění mýtů a bariér pro poctivou diskusi.

Jak napsat opravdu dobrý projekt? Co musí projekt mít, aby Vás zaujal?

Univerzální návod samozřejmě neexistuje. Nicméně dobrý projekt začíná u příručky pro žadatele. To je první krok, který by měl každý žadatel udělat. Příručka je tu právě od toho, aby vám pomohla zorientovat se a odpovědět na otázky. Na co vlastně můžu žádat? Jaká jsou hodnotící kritéria a indikátory? Jsem vůbec oprávněný žadatel? Hodnocení projektů není založeno na nějakém abstraktním dojmu hodnotitele – je rozděleno na několik částí a způsob bodování je dopředu poměrně explicitně nastaven. Z poslední zkušenosti bych ale vypíchl dvě věci. Například švýcarské i norské fondy podporují projekty, nikoliv provoz instituce. To je podstatný rozdíl, protože projekt má jasně danou definici. Jste v bodě A a díky nastaveným aktivitám projektu se dostanete do bodu B. V daném čase a prostřednictvím popsanych aktivit nastane nějaká pozitivní změna. To si žadatelé velmi často neuvědomují, a to se pak také projeví v počtu bodů, které jejich projekt získá.

Velkou roli hraje i něco, čemu říkáme inovativnost projektu. Já vím, že část pisatelů projektů je už na slovo inovace trochu háklivá, ale pokud chceme posouvat neziskový sektor dál, pak musíme hledat nová řešení a nápady. Projekt musí ukázat něco svého, něco, co ho odlišuje od ostatních projektů. Příkladem může být například projekt azylového domu Elim, který byl podpořen z Blokového grantu. Do jeho rekonstrukce byli zapojeni i sociálně znevýhodnění senioři, pro které je dům určen. To mělo při hodnocení projektu velkou váhu. Dokazovalo to, že žadatel nad projektem přemýšlí, zvažuje jak ušetřit a zároveň i pomoci cílové skupině.

Pokud je jedním z kritérií i inovativnost projektů, jak se pak vypořádáváte s konfliktem, jenž nutně nastává u projektů, které mají stabilní podobu, což je jejich hodnotou (časopisy, pravidelná péče o vzácná přírodní území aj.).

Už jsem na to částečně odpověděl před chvílí. Norské ani švýcarské fondy primárně nejsou určeny k hrazení provozu. Nicméně se opravdu jedná o jedno z dilemat všech grantových programů a zejména evropských fondů. Existuje řada služeb a činností, které je potřeba dělat opakovaně a moc inovací v nich neuděláte.

Na druhou stranu inovativnost je určitě na místě jako obecný apel k tomu, aby organizace neustrnuly a držely krok s nejlepší dosažitelnou praxí, evropskými standardy apod. V ekologických tématech vidíme pořád propast oproti veřejným politikám některých západoevropských zemí; např. v technokratickém přístupu k řadě témat. Doznívají ambice starší generace šedesátých a sedmdesátých let minulého století, kdy vznikly velké projekty kanálů, přehrad, dálnic, elektráren, které už dnes jsou koncepčně i ekonomicky překonané. Proto jsou v našem kontextu inovativní všechny projekty, které tuto dobrou praxi přenášejí a snaží se ji u nás zavést i přes latentní odpor systému.

Jakým způsobem se hodnotí projekty? Má nějaké kritérium větší váhu než jiné? A kdo vlastně projekty hodnotí?

Kritéria i způsob hodnocení projektů se liší u každé naší grantové výzvy, a to někdy i velmi dramaticky. Už skončila doba, kdy byla grantová smlouva mezi námi a příjemci postavena především na vzájemné důvěře, že příjemce udělá v projektu to, co v žádosti slíbil. Tím, že jsme

začali administrovat švýcarské a norské fondy, jsme museli dosavadní systém hodnocení a hlavně následné vykazování realizace projektů přizpůsobit požadavkům donorů a výši grantů. Vyšší nároky jsou pro příjemce i pro nás cennou lekcí směrem k vyšší profesionalizaci. V hodnoticím procesu je pro nás klíčová transparentnost a zároveň jasné nastavení bodového ohodnocení. Ve švýcarských i v norských fondech si mohl každý žadatel přečíst, za co a kolik vlastně může dostat bodů.

Jinak hodnocení mají na starosti nezávislí hodnotitelé, kteří procházejí výběrovým řízením. Kromě toho, že musí splnit daná kritéria, nesmí zastávat žádnou statutární funkci v organizaci žádající o grant. Jedná se většinou o prověřené hodnotitele, kteří mají velké zkušenosti s ekologickými projekty. Hodnocení projektu pak ještě může pozměnit hodnotící komise. V ní zasedají například zástupci ministerstva ŽP nebo MPSV podle dané priority, zástupci dárce, případně Ministerstva financí nebo naší nadace.

Mluvili jsme o tom jak napsat dobrý projekt a jakým způsobem je hodnotíte. Jaké jsou naopak ty nejčastější chyby, které žadatelé dělají?

V kanceláři grantového oddělení máme na stropě nápis „Ještě si to jednou přečtete“. To plně charakterizuje nejčastější chyby, které žadatelé páchají – pramení z nepozornosti a spěchu při dokončování projektů. O těch zásadních jsem už před chvílí mluvil a přitom není tak obtížné se jim vyvarovat. Mrzí mě, že se to často bohužel týká i velkých a zavedených organizací. Velmi obtížné je také pochopení principu veřejné podpory, ne vždy je totiž veřejná podpora jednoduše identifikovatelná.

Máte jako nadace nějaký etický kodex, na základě něhož posuzujete dárce a poskytovatele dotací?

Samozřejmě. Tento kodex vznikl v Nadaci Partnerství ke konci devadesátých let, po obtížné, ale velmi zdravé diskusi, kterou vyvolala naše spolupráce s firmou Monsanto na vzniku česko-polského grantového programu pro péči o krajinu. Tento záměr vyvolal velkou nevoli mezi částí neziskovek; zabývala se tím naše správní rada a po zvážení všech aspektů jsme spolupráci po roce ukončili. Etický kodex, který byl před touto kauzou formulován více obecně, jsme doplnili o výčet profesního zaměření dárců, od kterých nadace prostředky nemůže přijmout. Kromě výrobců zbraní, tabákových výrobků, provozovatelů hazardu jsou mezi nimi i výrobci geneticky modifikovaných potravin či provozovatelé jaderných elektráren. Ale jak už jsem zmínil v předchozí odpovědi, oproti devadesátým letům je dnešní debata o těchto záležitostech mnohem věcnější, méně ideologická. A nevládky, které nás před 10–15 lety kritizovaly za příliš úzkou spolupráci s firmami, s nimi dnes samy navazují kontakty. A to je dobře, protože jenom dialogem můžeme posunovat věci dopředu.

Jak tedy určujete onu tenkou hranici mezi, nesporně užitečným, zapojením soukromých společností do péče o životní prostředí a možným konfliktem zájmů či „greenwashingem“?

Zásada je, abyste na takový vztah byli zralí. Jeho primárním motivem nemá být jenom finanční podpora; to nikam nevede. Musíte mít společné zájmy, hodnoty, cíle, které sdílíte, a na nich je ta spolupráce postavena. Spolupráce s firemním partnerem Vám nemůže brát svobodu se v odůvodněných případech kriticky vyjádřit k případné negativní činnosti firmy, i když jedním z

nejdůležitějších parametrů spolupráce je i šíření dobrého jména obou partnerů. Vztah musí být naprosto otevřený.

Nevládky jsou pořád k firmám podezřívavé a zvláště ty ekologické, i když se to trochu zlepšuje. My jsme k našim partnerům vždy přistupovali s důvěrou. Firma není žádná anonymní mašina, i když Parkinsonovy zákony fungují všude. Korporace tvoří lidé a dnešní generace manažerů má často stejné hodnoty jako aktivisté, kteří pracují v neziskových organizacích. V zaměstnání i v osobním životě se často chovají velmi šetrně k životnímu prostředí, řeší stejná morální civilizační dilemata, jako členové Zeleného kruhu. Jenom mají jinou náplň práce.

Jaký typ aktivit si podle Vás v současných společensko-ekologických podmínkách nejvíce zaslouží podporu?

Podporu si zaslouží celé široké spektrum aktivit, od praktického managementu cenných území, péče o stromy, přes ekologickou výchovu, propagaci praktických řešení pro zlepšení čistoty ovzduší, vody, úspor energie apod., až po zlepšování veřejných politik na ochranu klimatu a dalších důležitých komponent životního prostředí.

Všichni ale cítíme, že všechna opatření na zlepšování životního prostředí mají největšího nepřítele v mentální bariéře většinové populace a v zájmech jednotlivých ekonomických lobby. Proto považují za nejcennější projekty, které mění způsob myšlení a pomáhají přeskupovat žebříček hodnot a priorit u lidí. U spotřebitelů a u voličů, jejichž preference pak ovlivní jednání politiků i výrobců.

Hnutí DUHA: [Mandela, Gorbačov, princ Charles, přední vědci a teď Hnutí DUHA](#)

Prestižní evropská cena za ochranu Šumavy a mezinárodní porozumění putuje po čtvrtstoletí od pádu železné opony poprvé do střední Evropy. Hnutí DUHA získalo – jako vůbec první středoevropský laureát – prestižní cenu od evropské nadace EuroNatur. Toto ocenění za přínos k ochraně přírodního dědictví v mezinárodním měřítku

dosud dostali špičkoví vědci a významné osobnosti, mezi nimi např. princ Charles, Nelson Mandela či Michail Gorbačov. Ekologická organizace získala cenu za své „mimořádné zapojení do úspěšné ochrany NP Šumava během dvou posledních desetiletí.

Arnika: [Do školy bez toxických ftalátů? Jde to, když se vyhnete PVC.](#)

Ve třech z jedenácti analyzovaných částí školních pomůcek a vybavy pro děti na léto prokázaly testy přítomnost ftalátů v množství,

CO SE DĚJĚ?

kteří překračuje limit pro hračky a pomůcky pro děti. Arnika nechala prověřit například penály, gumy, pouzdra na tužky, sandále anebo potápěčské brýle. Nevládní organizace chce mimo jiné poukázat na mezeru v evropských předpisech, které děti nechrání před škodlivými ftaláty dostatečně.

Související: Arnika: [Některé sady populárních gumiček pro děti „loom bands“ obsahují ftaláty.](#)

Arnika: [Testy odhalily těžké kovy v nádobí i výrobky z PVC](#)

Auto*Mat: [Bude jezdit Blankou MHD?](#)

Případná autobusová linka vedoucí tunelem Blanka by dokázala zkrátit jízdní dobu z Kobyliš na Hradčanskou asi o deset minut. Pokud ale autobusy nebudou jezdit Blankou hned od jejího otevření, může tím utrpět celá veřejná doprava na severu města.

Související: Auto*Mat: [Rozšíření Libeňského mostu zahltí Holešovice auty](#)

Calla: [Nový atomový zákon: zvýhodnění pro jadernou energetiku trvá](#)

Státní úřad pro jadernou bezpečnost připravil návrh nového atomového zákona. Návrh prochází připomínkovým řízením a bude ještě letos předložen vládě. Calla, která legislativu upravující podmínky pro jadernou energetiku dlouhodobě sleduje, má k návrhu zákona zásadní připomínky.

Související: Calla: [Jaderná energetika ve světě – ústup ze scény](#)

Calla: [Kdo zaplatí jaderné sny ministra Mládka](#)

Hnutí DUHA: [Za energetiku čtyřka, pane ministře Mládku.](#)

Čtyřkou hodnotí po pěti měsících Hnutí DUHA práci ministerstva průmyslu a obchodu na energetických tématech. Ze dvou priorit ministerstva zakotvených v programovém prohlášení vlády posunul ministr Jan Mládek jen jednu. Další zásadní energetická témata neřeší vůbec.

Související: Hnutí DUHA: [Ministr průmyslu Mládek brání domácnostem a obcím v energetické nezávislosti](#)

Děti Země: [Primátor Roman Onderka je zodpovědný za zmaření referenda v Brně](#)

Zastupitelstvo města Brna zamítlo návrh Strany zelených doplnit program o téma vyhlášení referenda o poloze osobního železničního nádraží. Návrh se opíral o téměř 27 tisíc podpisů občanů, které předložil přípravný výbor. Jeho členové proto primátora Brna Romana Onderku považují za osobně zodpovědným, že o referendu se nediskutovalo a že nebylo vyhlášené. Přitom obě otázky jsou dávno známé a jasné. Proto ve své žalobě požádají krajský soud, aby referendum vyhlásil on.

Související: Děti Země: [Referendum o Brněnském nádraží může vyhlásit krajský soud](#)

Greenpeace: [Lego upřednostňuje peníze, nikoli děti.](#)

Dne 1. července, začala velká mezinárodní kampaň Greenpeace, která cílí na největšího výrobce hraček na světě, firmu LEGO [1]. Greenpeace vyzývá více než 5 milionů podporovatelů kampaně na ochranu Arktidy

a tisíce dobrovolníků po celém světě, aby se přidali.

Související: Greenpeace: [LEGO říká...a my odpovídáme](#)

Greenpeace: [LEGO a Shell: jen PR, nic pro budoucnost](#)

Calla: [Úsilí o ochranu údolí Rudolfského potoka nekončí](#)

Již tři roky probíhá spor o další zástavbu přírodně cenného údolí Rudolfovského potoka. Místní obyvatelé, široká veřejnost i neziskové organizace Náš domov, Calla a Jihočeské matky chtějí zachovat údolí v současném stavu, zatímco obec Jivno v tomto malebném údolí stále prosazuje další výstavbu.

Související: Calla: [V Rudolfovském lomu byl nalezen celoevropsky chráněný motýl](#)

Greenpeace: [Pomůže ilegální dřevo zabránit další nezákonné těžbě?](#)

Více než před rokem Greenpeace objevilo ilegálně vytěžené dřevo z konžského pralesa na pozemku dýhářny Danzer u Mělníka. Tak začal nesmírně zamotaný a složitý případ, který ani po roce není ukončen a ilegálně vytěžené dřevo leží na tom samém místě doposud. A to přestože se jednoznačně prokázalo, že dřevo bylo vykáceno ilegálně a jsou známá jména všech subjektů, které se dřevem obchodovaly. Greenpeace proto v otevřeném dopise vyzvalo vlastníka dřeva, firmu B.A.M. (Bois d'Afrique Mondiale SA), aby ho věnoval České republice, která ho není schopna přes všechny důkazy o jeho ilegálním původu zabavit.

LEGISLATIVA

Poslanecká Sněmovna

V červenci se sešla mimořádná schůze Sněmovny, která se protáhla včetně dlouhé pauzy do srpna a skončila po uzávěrce tohoto vydání. Na schůzi prošla úspěšně prvním čtením novela rušící povinnost neziskových organizací platit soudní poplatky, která plošně vznikla od 1. 1. 2014. Ministerstvo spravedlnosti a mnozí poslanci se domnívají, že by bylo vhodné, aby v budoucnu, až bude přijat zákon o statusu veřejné prospěšnosti, bylo osvobození od poplatků vázáno na získání tohoto statusu, takže se momentálně jedná o to, zda bude osvobození trvalé nebo pouze dočasné a případně, jak dlouho bude trvat. Situaci se i nadále budeme věnovat.

Dále Sněmovna projednává služební zákon a související předpisy. Již před uzávěrkou tohoto vydání schválila ve třetím čtení důležitou a kontroverzní novelu zákona o odpadech.

Senát

O prázdninách se konaly dvě schůze Senátu, srpnová ovšem skončila až po uzávěrce tohoto vydání. Na červencové schůzi byla schválena mimo jiné novela zákona o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, která zmnohonásobuje možnou výkupní cenu zemědělských pozemků při této výstavbě, a dále doporučení k programu EU *Čisté ovzduší pro Evropu*, zdůrazňující, že při snižování emisí je třeba postupovat opatrně, aby tím nebyla ohrožena konkurenceschopnost ČR.

Vláda

Vláda v červenci přijímala stanovisko k senátnímu návrhu zákona o NP Šumava, ke kterému podával Zelený kruh spolu s Hnutím Duha připomínky. V souladu s našimi požadavky vláda doporučila návrh zákona zamítnout. V souvislosti s tím Ministerstvo životního prostředí připravuje novelu zákona o ochraně přírody a krajiny, která by podle něj měla spory okolo národních parků vyřešit plošně. Novela ještě není ani ve fázi vnitřního připomínkového řízení, nicméně již jsme k ní, opět spolu s Hnutím Duha a ve spolupráci s dalšími ochrannými organizacemi, podali rámcové připomínky a doporučení.

Ministerstvo spravedlnosti zároveň dalo do meziresortního připomínkového řízení návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti, v podstatě identický s návrhem, který byl na podzim zamítnut Senátem. K němu jsme podávali připomínky spolu s širokou koalici dalších neziskových organizací z různých oborů. Rovněž Ministerstvo spravedlnosti zveřejnilo předběžný návrh novely občanského zákoníku, který se částečně týká neziskových organizací.

I nadále jsme sledovali a snažili se ovlivnit proces novelizace zákona EIA, který byl v době uzávěrky tohoto vydání v té fázi, že se očekávalo, jak se Evropská komise postaví k výsledkům meziresortního připomínkového řízení. Poté by měl s případnými úpravami být návrh schválen vládou a následně Parlamentem, tak aby byl účinný od 1. 1. 2015.

ZAHRANIČÍ

[Číně se nedaří boj proti konzumaci ohrožených zvířat](#)

Dikobrazi v klecích, chráněné želvy v kbelících a hadi v plátěných sáčcích. Vzácni, volně žijící živočichové se na čínském tržišti otevřeně prodávají navzdory zpřísnění trestů pro ty, kdo konzumují ohrožené druhy. O jedlících v jižní Číně je dlouhodobě známo, že jim chutnají exotické věci a místní obyvatelé

se přitom občas chvástají, že "snědí cokoli, co má čtyři nohy, s výjimkou stolu".

[Po úspěchu v Paříži míří automatické sdílení elektromobilů do Londýna](#)

Potom, co se systém automatických půjčoven elektrických aut "Autolib" úspěšně uchytil v běžném životě Pařížanů, zamíří zkusit štěstí i do britské metropole. Londýn by se měl dočkat uvedení elektromobilů do své

dopravní sítě v březnu 2015, uvedl deník Guardian. Tento krok, jak doufá starosta hlavního města Boris Johnson, je snahou o zlepšení kvality ovzduší, které britskou metropoli trápí.

Německo letos dá 750 milionů eur na ochranu klimatu

Německo letos poskytne 750 milionů eur (20,6 miliardy korun) do zvláštního fondu určeného na boj proti klimatickým změnám. 15. července to v Berlíně oznámila německá kancléřka Angela Merkelová a vyzvala ostatní vyspělé země, aby se připojily. Podle Merkelové jsou peníze potřeba pro spuštění projektů, které omezí emise oxidu uhličitého (CO₂) v rozvojových zemích.

Nový lodní kanál v Nikarague má konkurovat Panamskému průplavu

Nikaragujská vláda a firma HKND sídlící v Hongkongu oznámily přesnou trasu nového lodního kanálu, který má konkurovat Panamskému průplavu a velikostí ho překonat hned třikrát. Vodní cesta by měla vést od Punta Gorda na karibském pobřeží přes jezero Nikaragua do Brito na tichomořském pobřeží. Informovala o tom agentura DPA.

Komisař EU podpořil těžbu břidlicového plynu v EU

Evropský komisař pro energetiku Günther Oettinger vystoupil na podporu využívání břidlicových ložisek plynu v zemích Evropské unie a vyslovil se proti jeho zakazování. Pokud by Evropa dokázala překonat své výhrady vůči tomuto novému zdroji, mohla by z něj získávat asi deset procent své

spotřeby, řekl komisař nedělníku B.Z. am Sonntag.

Česko je závislé na jaderném palivu z Ruska. Dá se to změnit?

Závislost na energii z Ruska řeší Evropská unie nejen ve sféře plynu, ropy a uhlí, ale také jaderné energie. Ruský TVEL sice dodává palivo pouze do několika málo evropských zemí, ty jsou ale na dodávkách paliva z Ruska silně závislé. Evropská komise se to nyní snaží změnit. I v Česku se bude brzy rozhodovat o tom, kdo bude krmit temelínské reaktory.

Německo chce po EU rychlejší snižování emisí CO₂

Německá vláda vyzývá Evropskou unii, aby zrychlila snižování emisí oxidu uhličitého (CO₂), který podle vědců přispívá ke globálnímu oteplování. Ministryně životního prostředí Barbara Hendricksová prohlásila, že dosavadní cíle EU jsou příliš nízké a nebudou stačit k tomu, aby se podařilo omezit růst globální teploty na dva stupně Celsia.

Města v ČR si užijí méně výfuků z autobusů. Díky fondům EU

Autobusy na stlačený zemní plyn pomáhají snižovat emise CO₂ i množství prachových částic v ovzduší. Navíc se dopravním podnikům ekonomicky vyplatí. Potřebují ale finanční injekci na jejich pořízení, protože CNG busy jsou o něco dražší než klasické. V novém programovém období by města mohla podporu pro alternativní dopravu získávat z Integrovaného regionálního operačního programu. Třeba i na elektrobusesy.

CO SI PŘEČÍST

FrankBold: Začínáme se stážisty

FrankBold ve spolupráci s Masarykovou Univerzitou vydal publikaci Začínáme se stážisty, aneb 6 dobrých rad pro zapojení stážistů a dobrovolníků. Pokud chcete vědět jak efektivně pracovat s dobrovolníky a stážisty, pak je tato publikace právě pro Vás.

Calla: Newsletter Chytrá energie

Poohlédneme se, kam se poděla státní energetická koncepce, k sousedům na vlastnictví obnovitelných zdrojů a na šířený mýtus o výpadcích proudu kvůli větrným či solárním elektrárnám. Budou evropské miliardy do zvyšování energetické efektivity v budovách utráceny efektivně? Budeme jako jediní v Evropě otevírat nové uranové doly. Závěrem se zmíníme o velké mezinárodní akci, při níž na osm tisíc lidí vytvořilo živý řetěz proti otevírání nových hnědouhelných dolů.

Arnika: Cestopis z Expedice Kazachstán bez jedů 2014

Vratislav Vozník, tiskový mluvčí Arniky, se po březnovém zachraňování mořských želv a návštěvě několika chrámů v Indonésii vydal na Expedici Kazachstán bez jedů 2014 a připravil pro vás šestidílný cestopis. Odborníci z Arniky a z Vysoké školy chemicko-technologické se zúčastnili expedice, při které nabízely úřadům řešení, jak mohou životní prostředí vyčistit a občanům vysvětlovali, jak chránit vlastní zdraví.

Hnutí Duha: Nový Atlas masa představuje netušené rozměry každodenních nákupů

Více a více lidí nakupuje v obchodech bio maso a zboží z místních statků, aby se vyhnuli výrobkům z industrializované živočišné výroby. Na to a mnoho dalšího poukazuje nová studie Atlas masa, kterou vydávají Heinrich Böll Stiftung Praha a Hnutí DUHA. Rozsáhlá publikace nabitá nejnovějšími daty také mapuje globalizaci masného průmyslu, k níž dochází v posledních desetiletích. Prozkoumává velkovýrobu masa i důsledky, jaké má pro každodenní život českých domácností.

Nesehnutí: Chaos a nekompetence v dalším roce krize – zpráva Social Watch 2013

Česká koalice Social Watch zveřejnila novou monitorovací národní zprávu o vývoji a nedostacích v boji proti chudobě a za rovnost mužů a žen. Klesající reálná mzda, rostoucí prekarizace práce, nedostupnost bydlení, pokračující demonstrace proti Romům – takový byl obrázek České republiky v roce 2013. Letošní zpráva obsahuje 6 kapitol, které se věnují ekonomice, genderové problematice, sociálnímu a dostupnému bydlení, postavení romské menšiny, chybějící komunitní práci a lidskoprávní agendě v zahraniční politice.

Nesehnutí: Pochody z nenávisti

NESEHNUTÍ vydává novou publikaci věnovanou fenoménu pochodů z nenávisti,

především pak v souvislosti s rolí extrémní pravice a médií v těchto událostech. Co se vlastně dělo v pozadí největších protiromských pochodů v ČR v roce 2013? Přispívají média k šíření nenávisti ve společnosti a jak? Jak se „vaří“ zprávy z demonstrací v novinářských kuchyních? Jak se šíří neonacistická rétorika na sociálních sítích? Liší se pochody z nenávisti u nás a v Německu?

Biopotraviny jsou nutričně hodnotnější než běžné potraviny, tvrdí vědci

Biopotraviny jsou nutričně hodnotnější než produkty konvenčního zemědělství. Vyplývá to z výsledků nové mezinárodní studie vedené britskou Newcastle University.

NA CO SE PODÍVAT

Nizozemský mladík vyhlásil boj plastům v oceánech

Nizozemci Boyanu Slatovi je teprve devatenáct let, ale stovka lidí už pracuje na jeho myšlence, která je podle něho revoluční: umožní totiž vyčistit světová moře od tisíců tun plastů. Zatímco podle většiny ostatních projektů se mají plasty sbírat pomocí lodí brázdících oceány, Boyan Slat chce prostě využít mořských proudů.

AKCE

Zelený kruh: Nadechnutí 2014

Programová konference **>>TIP Zeleného kruhu<<** zeleného hnutí s názvem Nadechnutí 2014, proběhne ve dnech **19. – 21. září 2014 v Kaprálově mlýně u Brna**. Těšte se na témata

vztahující se k aktivizování, „zelenání“ širší veřejnosti. Akci pořádá Zelený kruh a jeho členská organizace ve spolupráci a s podporou zastoupení Heinrich-Boll-Stiftung v Praze. Prosíme, rezervujte si tento termín ve svých diářích.

Auto*Mat: Zažít město jinak

Sdružení Auto*Mat vás zve na největší pouliční sousedské slavnosti probíhající v rámci Evropského týdne mobility **20. Zář 2014**, který se snaží v evropských městech upozornit a propagovat výhody udržitelné dopravy a rozvoje. Letos slavnosti proběhnou kromě Prahy a Ostravy nově i v Hradci králové a Jablonci nad Nisou. Již devátý ročník promění tyto města v místa plná lidí, kultury, sportu a místního jídla.

Auto*Mat: Velká podzimní cyklojízda

Sdružení Auto*Mat vás zve na velkou podzimní cyklojízdu **14.9.2014**. Vyjždět se bude **v 15:00 z náměstí Jiřího z Poděbrad, Praha**.

Brontosaurus: Dort pro Brontosaura

Velké XL oslavy Brontosaura jsou tady. Pojedťte společně oslavit ty kulatiny a zažít spoustu zábavy a zážitků, setkávání, inspirace a dobrovolnické práce. Pojedťte na Dort pro Brontosaura 2014, **19. – 21.9. v Telči**.

Veronica: Jablečná slavnost 2014

Jablka na každém kroku a ve všech podobách - čerstvě vylisovaný mošt v moštárně, v sadu sušená jablíčka z tradiční sušárny ovoce, pečená jablka v jablečných moučnicích i čerstvě utržená jablka ze stromu v přírodní zahradě Centra Veronica. Tématiku doplňuje ovocnářská poradna, ochutnávka ovoce

a prodej sazenic starých odrůd
ovoce. Veronica Vás srečně zve na již tradiční
Jablečné slavnosti, **28. září 2014**
v Hostětíně.

PRÁCE

Čisté nebe: [Hledáme hlídku Barona Prášila](#)

Jedná se o službu na bázi factcheck analýzy, která bude kontrolovat pravdivost výroků relevantních aktérů tj. politiků, zástupců institucí, podniků ve věci znečištěného ovzduší na území aglomerace Ostravska. Projekt vzniká ve spolupráci sDemagog.cz. Nabízíme práci na zajímavém projektu a referenci do tvého CV, školení pod vedením Demagog.cz a certifikát o absolvování školení, setkání s novými zajímavými lidmi.

Na přípravě obsahové části jednotlivých sekcí se podíleli: Aleš Ziegler, Zuzana Vachůnová a Pavel Bláha.

Rozhovor vedla Zuzana Vachůnová.

Fotografii poskytla Lucia Patoprstá